

Maono ya millennia2015

Ono ya matazamiyo ya kesho si udanganyifu; ni picha ya pamoja na ambayo ime elezwa kwanamuna ilivyo haki na kweli inayo kusudiya siku zijazo nzuri. Hii ono ya kesho ya Millennia2015 iliandaliwa kutoka ma mia ya maono ya kesho ambapo panahitajika kamavilivyo takwa na Think-Tank Millennia2015, ku toka Septemba mpaka Desemba 2012, wakati waku towa majibu kwamaswali saba tuliyo tumikiya pamoja. (www.millennia2015.org/7_macro_enjeux_fr).

Kisaha Marekebisho, maono ya millennia2015 imenufaika kutokana na maoni ya liyo tolewa ndani ya kikao cyapili cha mkutano wa kimataifa uliofanyika katika makao makuu ya UNESCO mjini Paris tarehe 3 na 4 Desemba 2012, kabla ya kuidhinishwa na kusambazwa duniani kote kupitiya mtandao wa Millennia2015. Maono ni kwa ufafanuzi si kitu fulani ambacho kinaeza kamatwa. Lakini mbinu ndizo zita saidiya kufikia maono ya millennia2015. Ono Itakuwa ilichukuliwa kulingana na mabara au mikoa, na mipango ya utekelezaji ambayo itasababisha itahusiana na mahitaji ya kila nafasi pekeyake (bara, Mkoa...)

KIINGILIYO

Wanaume ma wanawake pamoja na ndini yaumoja kwa ajili ya kesho pazuri.

Hatuna nia .ya kuingiya ndani ya siku zijazo na mifano ya zamani. Mara na mara watu mana mafikiri ya siyo mazuri juu ya kina mama na kina dada. Wana waona kama dike-dume, ao karibu ya hapo, wana wato ao la. Hiyo siyo chida ya kila mutu kinamama ni kiongozi wa mwili wake mwenyewe. Akiwa mama na watoto ao akiaca ku zala, kina mama wana uwezo wa kufundisha mila, ujuzi, umoja na heshima kwajumla. Wamama na wa dada wengi wana fanya makazi toka miaka ya cini sana ili wa jenge nakusaidiya familiya zao, ku cunga uhayi wa numba na unyumba wao, kulipiya watoto shule,ku linda afiya ya watoto ku ongoza na kuongeza ngufu kipesa (ucumi) na maisha mazuri. Ni wenye ngufu na bidii, wana uwezo wa kucunga viumbe hata wakati ni viumbe wenye samani ndogo. Shida sasa ni kwamba watu hawajuwe viruri kina mama na watu hawana ufahamu wakweli juu yawo, toka mwanzo, pasipo kuwa wana weza beba maisha tuu, watu hawajuwe kama wana uzuri wahali ya juu, hakili yao ya kuvumbua kila mara na ngufu ambazo haziwe bomolewa nikati ya visivyo julikana. Mambo ni mabaya sana kwa wamama wenye pato ndogo, wamaskini, walemavu ao wa zehe. Kila mutu ana fasi yake katika ono la Millennia2015. Mafikiri yasiyo mazuri juu ya wa mama, ubaguzi na kuto heshimu sheriya zawo ni vibaya sana kwanjiya yoyote na tunayo niya kuu ya kumaliza mambo hayo njiya mupya ya kwenda kesho pazuri.

Wakati umasiki haufate uwe mwanume ao mwamke na haufate idadi ya watoto unao, mbele ya njaa, ni tumboni ndipo pana umizwa. Nyuma ya kila motto anaye njaa ao kiu, kuna mama maskini, mwenye ndjaa na mwenye kiu piya. Wa mama toka zamani sasa kwahiyo

wanapiganisha kwa maamusho, upatanishi ndani ya mizozo na vita kama wajengaji wakuu wa amani ya kesho. Kufika kwa wa mama shuleni, kupata matunzo na afia bora, kujuwa haki zawo, kuwa na neno ndani ya ucumi wa inci, wakiwa no neno na ngufu kisiyasa wakimata ma decision na wakiwa na ma kazi makubwa makubwa yakisiyasa inaonesaha sura ya maendeleo na amani kabisa .Lakini kutoka myaka mingi, idadi kuu ya wamamaa na wa dada wamekuwa wanateswa na upendeleo na kutolinganga katikati yawo na vijana, ndani ya jamaa na familiya zao.Wa mama na wa dada wana teswa na ubakaji kimawazo, kimafiriki, kimwili hata ubakaji kwa maenewo yawo ya asili. Kila fasi ,kila mtaa kwaidadi yawo wa mama na wa dada wanapiganishwa na ku uawa nawatu wenye roho mbaya katikta luga za mbali ati « feminicide » kusema wauwaji wa wakina mama, wanaombwa piya kutowa mimba ambazo zimecaguliwa kutolewa, ku uwawa kwa watoto wasicana na kuzini na watoto wadogo. Wana bakwa piya kupitiya ucuruzi wa kina watu, kuto patiwa haki kwa uriti na kutopatiwa haki kwa elimu,ku cezesha viungo vyawo vya asili, kucindjwa, kuolewa wakati wangali wadogo na kuolewa kwa ngufu pasipo kutaka kwawo, hatari za mimba na kuondowa mimba ambavo nikatika ndjiya ya hatari ki afia na vyengine.

Wanawake wa na bakwa ,wana totezwa na ku uwawa vikifanywa wanaume na vijana ambao hawajieshimiye, wa na bakwa mbele ya familiya zao inapo kuwa wakati wa uuwaji ambao una fanywa na majeshi ya serekali zimodja zimodja ao wana mugambo mbalimbali katika vita kubwa ao zile za nyumbani.

Wanawake na wasichana wa nakamatwa na kufungiwa fasi moja na makundi mbalimbali, kwahiyo wanajikuta pasipo na ginsi ya kusoma ao kupata ginsi ya kujitunzisha , na hawana uhuru kiuchumi. Wanawake wengi hawana uhuru kwamwili yawo na hawa pati haki ya kufundishwa mambo ambayo ya na elekeyana na miumbile yawo, hawapati madawa ya kucunga uzao wao na wakati kutowa mimba vinahitajika kisha kubakwa ,hawapate namna yaku yitowa vizuri. Ndani ya inchi na utawala wa raiya, wanawake wanapashwa ku piganisha ubaguzi kwakupana mishahara, ubaguzi ndani kwa ajili ya ngazi kubwakubwa ndani ya ucumi wa inchi,wapashwa piganisha ubakaji na kuto fwatisha haki za binaadamu. Hasa wanawake wengi wametiwa katika hali ya chini na wa me fanywa vilema kwa siku zao zitakazo fwata ama zijazo.

Na japo ndani yahizo hali zote na nyakati zote, wanawake wana bidii inayo wa tuma mbele kwa kazi. Wanawake lakini wanaonekana kama watu wanaotaka ku songa mbele wakitaka fanya mapashwa yawo yanayo itajika ili watoto wao wa ishi na piya ili watu wakaribu yawo waishi ila na kwa ajili yaku songa mbele kwa jamii kwa jumla. Wanawake wana ngufu na wanaonesha kama wana ngufu. Wana genga umoja wamilele unawo tiwa ngufu na mikutano ya wa vumbuwaji, wanawake wa na roho inayo wasaidiya ku juwa, inayo pana pole inayo fundisha na inayo pana samani. Wana jifunza kutoka wanawake watukufu waliyo kata njiya kwa haki za binaadamu, kwa maendeleo ya ujuzi,maendelo ya mila , maendelo ya siyasa na uchumi. Wanawake hawata hata siku modja acha vita yaku taka kulingana kati ya wamama na wababa, kwauhuru na kwa kuchangiya ujuzi. Wanawake wana jenga kilalo kati ya wale ambao wana haki

zao na wale ambao haki zao hazieshimiwe, kilalo kwa kutiwa ngufu kwaajili ya umoja na kuomba haki za binaadamu zimoja kwa watu wote. Wanawake wanajuwa, wana jenga na ku pana kwa wengine watu ujuzi na hakili na maendeleo ya eneo wanalo ishi ndani. Wanawake ni wakwanza ku jitowa ili wa teuwe ma hamri kama « hamri ama resolution 1325 » ya umoja wa mataifa inayo tumiwa ndani ya inchi zao. Wanawake hawaya ata siku moja acha ku gombeya haki zao. Tunaingiya ndani yanyakati nyipya ya duniya inayo elekeyana na ngufu, maendeleo na amani. Kulingana kati kati ya vijana na wasichana , uhuru wa wanawake na masomo ndiyo mipango kwenye horoza duniyani: ina tupasa sote kutumika pamoja tu kipatiya ngufu na juhudi vizazi vyamupya kwa ajili ya hiyi mambo mapya.

2. Umuhimu ao samani ya wamama kwa mwaka wa 2025.

Tu rukiye kidogo kwa nyakati za mbele

Kwa mwaka wa 2025, kulingana kwa mwanamuke na mwanaume ku mekuwa ngufu sasa. Ngazi za ONU Femmes zime kuwa ngufu na daima na zi napatikana katika kila inci, na zina uwezo kipesa kama vinavyo hitajika. Heshima,myienendo mizuri na uongozi bora ni tayari katika djamii zote, hayo yote sababu tuu ya kazi ambayo ime fanywa na mikutano ya wa mama kulingana na maendelo ya teknolojia siku hizi.Umoja una jitiya ngufu wenyewe : kati ya wa dada na wa kaka,wa baba na wa mama ,kati ya watu wote ndani ya ma djamaa,kati ya wacuruzi na serekali sababu wote wa ma fahamu sasa kwamba mila ya pamoja ndiyo msingi wa maendeleo na kesho pa duniya nzima.Teknologia kwabure ambayo inapatikana kwakila mutu na kila fasi inapatiya ngufu muungano,inapatiya tena ngufu kujifunza maishani mwetu na ngufu kwa maendeleo ki ucumi.

3. Hali sita zinazo oneshwa ginsi djamii itakuwa kwa mwaka wa 2025

3.1. Uhuru wa wanawake na kulingana katikati ya wanawake na wanaume kwa haki kama ndjiya ya maendeleo.

Mwaka wa 2025 umuhimu ama kazi ya wasicana na wanaume bimecangana na hiyo ndiyo namna djamii inavyo taka.Wamama na wasicana wako huru sababu wana haki kwa masomo,na kwa utajiri wa arzi mbalimbali. Mambo ambayo ni shida ambazo hazi sikilikane na zangufu tayari zi me tatuliwa na idadi ya wanao soma inaendelea kuwa kubwa zaidi.Wanawake wanatowa mcango tena kwa ushindi ki uchumi,ki siyasa na ki djamii, wakipatiya uwezo wawo ngufu na samani kwakuongoza pamoja na wanaume. Mcango wawo ki akili ama udjuzi wahali ya juu na kwa utafiti ambao myiaka hii umepewa samani, waki tumiwa vizuri matunda toka ndani ya mlimo mbalimbali ya uchumi, na kwa sasa nikusema kama mcango wao ume tambuliwa kama vile matabishi ya Nobel siku hizi yameshuhudiya. Wa mama wa vijini wa metiwa ngufu na wana tawanyisha mambo wanayo fanya wakipiganiya haki zawo na haki kama wengine kwa matunda ya inchi kiuchumi. Kulingana imegeuka kweli ndani ya umoja ku changa pamoja na wanaume.Kugombanisha umasikini imebaki shida ya muhimu.Kuendelea kwa mwanamuke kiuchumi,kidjamii imesaidiya djamii kwa jumla kuendelea kwa lengo za maendeleo ya siku

nyingi. Pesa ya muhimu na ya haki inayo itajika kwa kutekeleza shida za djamii duniyani ambazo zinaona mwanamuke (masomo, kuzaa, uchumi wa familia, Haki na kuchunga piya masomo ya wa toto kulingana kwa haki, kazi na mishahara, kupata haki kwa matibabu ama afia na teknolojia) ya na tekelezwa na inchi na nikatika mipango mikubwa ya jumuiya ya mataifa sababu ya ku cukuwa pesa ambayo ingetumika ndani ya vita na wa askari sababu vita itakuwa kama historia kwasiku ile. Kulingana kwa wanawake na wanaume imeandikwa ndani ya kitabu ya sheria yakila inchi duniyani. Neno « nyumba ya haki », "maisons de droits" kwaluga ya wa zungu imetiwa na ngufu fasi mingi na ina saidiya kufundisha wa mama kuhusu sheria kama djiya ya kuwasaidiya katika hali ya kuzarauliwa, na kufwatililiya siku kwa siku kupitiya Umoja wa mataifa UN.

3.2. Kubadilika Kwa mafikiri kuletao furaha sababu tu kana kulingana kati ya wanawake na wanaume.

Mwaka 2025, mafikiri ya mabadilika, hiyo inapelekeya kuheshimiyana kati ya wake na wanaume. Ku kumbuka na kuchukuwa na fasi ndani ya kutafuta kulingana kati ya wanawake na wanaume vinapana uamsho unao furahisha ndani ya djamii yote kwa jumla. Wenyeji wa mila ya asili na washamuka wamekwisha kamata mipango ya maendeleo ambayo wenyewe watakuwa waongozi ili iteuliwe ndani ya mila ili ndani ya mila kila kinaco fanana na ubakaji kiondolewe kisha sasa iwe kwafaida ya kufunguwa ndjiya kwa mcango wa wanawake kwa maisha mema ya duniya nzima na kwa makabila yawo. Wa baba na vijana wamekuwa wa kwanza kwakukatala maneno na kuamini kunako baguwa, ku tumikisha kupita kipimo wanawake na kuwabaka. Vilabu kwa ajili ya kulingana kati ya wanaume na wanawake, masomo ya waume vime towa tayari matunda yavyo na hiyo ndiyo itaonekana kama furaha ya djamii ambazo zilikuwa mbele ziki pata furaha ndani ubakaji. Kugawanya kazi ndani ya mafamilia kati ya vidjana na wasicana ni sawa sawa ili kila momoja aweze soma ama kutumika kulingana na uwezo wake na kuendesha djamii mbele. Wasicana wa me amuka tayari kwa kusoma masomo ya ujuzi na matokeyo ya utafiti wawo yana saidiya sana kwa maendeleo ya ucumi katika inci zao. Watu katika ngazi zao mbalimbali, viongozi wakuu wanacaguliwa kulingana sababu tu uwezo wanao, si swala la kuwa mwanaume ao mwanamuke.

3.3. Maendeleo ya ki pekee kama uhuru wa mwana adamu yeyote.

Kwa mwaka wa 2025 katiba za kimatayifa zote zina piganisha uuwaji wa wanawake na katibaba hizo zime starehe bila shida: ndani ya inchi zinazo itika uuwaji wa watoto wa dogo wasichana, zile manayake amabazo siyasa inasaidiya kifo cha watoto wasichana wanao zaliwa, na zile inchi ambazo zinaitika kutesa wasichana wadogo wanao kamatwa kama mzungo kwa familia zao, inchi hizo zimeweza ku badilisha myienendo yawo na ku tiya haki ya bina adamu. Ubakaji unao fanyiwa wa mama haukubaliwe tena hata kidogo na wanao tenda ubakaji huo wanapigwa marufuko sana na matayifa yote. Wadada ama wasichana wanabubaliwa ndani ya familia zao na wa mama ndani ya djamii: kujisikiya ki uwezo na kujisiya wenye uwezo ambavyo vimerudishwa vina wafanya wasichana mashini zamabadiliko na wajengaaji wa kesho pa bina adamu. "Tsunami" ki ginsiya (ubakaji wahali ya juu) iliyo patiwa wanawake ndani ya hali mbaya ki siyasa ama hali za vita, hali zagiza kisiyasa na hali ya vita za wanamugambo mbalimbali si raisi tena. Hakili kwajumula iliyo tokana na kusoma na maono ama mipango ya pamoja ya "millenium" kwa ajili ya maendeleo vinatuma djamii ya wana adamu inaelekeya kwa

umoja na muchango (umoja wa wanawake na wanaume) kwa adjili ya maendeleo kamili ya duniya.

3.4. Haki kwa afia Duniani kote kama amani ya sikuku zijajo, inayo ongeza ngufu ya hali ya maisha.

Kwa mwaka 2025, wasaidizi kiafia na hasa wanawake, wa me fundishwa, wamepewa heshima na wamepewa ngufu kipesa ili wapane matunzo ya haki kwa kila mutu hasa sana sana kwa wanawake na watoto kwa wakati mzuri na katika luga zao za kizalikiyo(asili) lakini wakitumiya ujuzi na teknolojia ya kisasa ao kwa mbali kwa musahada wa uganga wa matunzo yambali hasa uganga wa kiteknologia. Wa sichana wa myaka 14 wame funzwa kama wazalishaji ndani ya inchi zinazo hitaji hayo ili wasimamishe vifo wakati wa kuzaa. Mafunzo kwa raiya wana ichi ya me raisisha kupiganisha magondjwa kama UKIMWI, na kufanyikisha kwajumla mafunzo juu ya jinsiya na dawa za ku funga uzao. Mafunzo kabla ya kuzaa kwa wote ni kitu muhimu ndani ya ujuzi ki afia kisasa na kwa uzao wakesho. Jumuhiya yakimataifa hairuhusu tena wanawake wakose mahitaji madogo madogo na ya muhimu kama maji, kusoma, dawa, kazi na uchumi: wakuu waliyo chaguliwa kwa ucaguzi wa mekamata mikononi mwao vizuri sana kazi yanayo hitajika kifanya.

3.5. Mcango mkuu wa wanawake kwa maendeleo ya familia, djamii, ki elimu, ki siyasa, ki ujuzi na ki ucumi duniani pote.

Kwa myaka 2025, kufunguliwa toka vifungo vya mafikiri ya giza na ngufu zinazo mushimamo wa ku pinga wanawake imetuma watu kutumiya umuhimu wa kazi ya wanawake kwamaendeleo ya jamii ya pamoja, kwakukutanisha swala za ucumi na upekee wa wanawake na wa wanaume, na kwa kutiya pamoja mazao ya kazi inayo zarauliwa na ile ambayo hailipiwe ndani ya hesabu ya pato ya ujumla ya inchi. Watu wote wasaidizi wa jamii wame fahamu sasa kama mabadiliko ya jamii ya ku vumbuwa ni muhimu kwa ku jenga kulinga kunako leta kesho pazuri. Kutokana na ngufu ya uhuru na umoja sababu tuu ya uwingi wa mila na uwingi wa luga, shirika la raiya lime itikisha uamsho wawo kwakutiya ngufu ndani ya miungano ya ushirikiyano, ku cangiya ujuzi na namna mbalimbali zakutumiya ujuzi kwa vijana kama kwa wantu ambao wa nakomala. Kilamutu anapata na fasi yake ndani ya jamii inayo elekeya tuu mbele na inayo taka maendeleo kamili. Wana siyasa wamecukuwa kazi kama ilivi ili ucumi usi tumiwe kwa namna ambayo inaumiza raiya. Sana sana watoto na wanawake ndani ya inchi zinazo tafuta ginsi ya ku endelea. Mafundisho mbalimbali yame tuma wa mama wana juwa ginsi ya ku cunga watoto wawo ili wasi kumbwe na migogoro ya vita ka kuwa wa+toto waaskari ama kadogo. Kucukufa nyasifa mbalimbali kwa wamama ambao wa me hama mainchi yawo ime cululiwa na kupewa samani kwa uwezo wanawo na diploma ama vyeti vyao ndani ya inci ambapo wa me hamiya ili wasaidiwe kwa kujaza hitaji zinazo wangojeya kwa siku na kusaidiya familia zawo katika inchi ambazo wa metokeya na ku patiya heshima mcango wao ndani ya hizo inchi mbili. Kusema wanapo toka na wanapo hamiya.

3.6. Namna mupya kwa vizazi vya kesho, inayo fanywa na amani, elimu na umoja.

Mwaka wa 2025, namna nyipya ya ku ishi, inayo furahisha zime igwa, na kutumiwa tayari na kila inci ina fwatililiya matunda ya namna hiyo ili kila inci ipatanishe hiyo namna na nyakati na fasi tafuti na yengine fasi. Vyuma kwaajili ya djami ya ujuzi vinatumikishwa ndani ya kulinganisha mambo muhimu ya maisha duniyani. Maendeleo haraka haraka ya teknolojia ya mausiliyano (ICT) na uwepo wa mitandao kalikali yenye haraka na ngufu vimecangiya sana kwa uhuru wa wanawake. Siyasa za vita zime poteza mbiyo na nafasi sababu ya uamsho duniyani kwa ajili ya amani. Elimu ama kusoma vi mepewa tena ngufu na samani na vinatowa makazi na maendeleo ambavyo vime patiya inci nyingi ambazo ni katika hali ya upotevu tu rudiliya hali nzuri kiucumi tena. Samani ya watu wakuu ama wa zehe na wa tate ime kumbukwa kama watu wenye uwezo kwa kupana ujuzi kwa viza vipya. Uhuru wa wanawake una towa umoja na kusaidiyana kati ya wake na wume, kati ya visazi, na kati ya makabila. Mutu ana patikana katikati yakila kitu ama mutu nu dereva wa djamii.

Tunayo uhuru ama haki ya kuwa na ndoto. Tunayo amri ya ku gombeya. Millennia2015 ana msimamo kwa namna mbili kimaneno (prospective) na karibu ya watu kwa vitendo. Hiyo msimamo inaomba pakuwe uwamsho kwa wa mama, wa baba, wasicana na vijana ili wote wagombeye kwa process ya mabadiliko wakiongozwa na uwongozi wa uvumbuzi wa miungano mbali mbali(Reseaux).

Traduction de HAGENA KAKUMBA Justin et BUSHENYULA Juvenal de francais vers le Swahili.